

انتخابات آمریکا و تکرار یک خطای راهبردی

عباس حاجی نجاری

مقدمه

حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) روز یکشنبه دوم شهریور ماه در ارتباط تصویری با رئیس‌جمهور و اعضای دولت، به مناسبت هفته‌ی دولت بار دیگر نسبت پیوند خوردن اقتصاد کشور به تحولات خارجی هشدار داده و یادآور می‌شوند: اقتصاد کشور به هیچ وجه نباید به تحولات خارجی پیوند بخورد، زیرا این یک خطای راهبردی است. ایشان تأکید کردند: نباید برنامه‌ریزی اقتصادی برای کشور، معطل لغو تحریم‌ها یا نتیجه‌ی انتخابات فلان کشور شود. باید بنا را بر این گذاشت که تحریم‌ها به‌عنوان مثال تا ده سال دیگر ادامه دارد؛ بنابراین باید بر ظرفیتها و امکانات داخلی تمرکز کرد، البته ممکن است آنها تصمیمات خوب بگیرند که در آن صورت از آن استفاده می‌کنیم اما مسائل اقتصادی کشور نباید موقوف به تحولات خارجی شوند.

این هشدار رهبر معظم انقلاب اسلامی در طول سالهای اخیر بارها تکرار و معظم له بر ضرورت تمرکز بر ظرفیت‌های داخلی و اتکا بر اقتصاد مقاومتی برای مقابله با فشارها و تحریم‌های دشمنان به مسئولان کشور تأکید کرده‌اند و سوگمندانه باید اشاره کرد که به دلیل کم‌توجهی به این تدبیر راهبردی، تا کنون کشور هزینه‌های زیادی را متحمل شده که شاید مهمترین آن را بتوان شرطی‌سازی کشور به برجام و ایجاد امید در مردم به حل تمامی مشکلات کشور از مسیر آن دانست که با خروج ترامپ از برجام در اردیبهشت ۹۷ به یکباره تمام آن انگاره‌های کاذب فرو ریخت و اقتصاد کشور سقوط ۳۰۰ درصدی را تجربه کرد.

تکرار شرطی‌سازی‌ها در آستانه انتخابات آمریکا

این روزها و در ماه‌های پایانی دوران ریاست جمهوری ۴ ساله ترامپ، سرنوشت کشور از دو سو توسط طیف‌های مختلفی از فعالان سیاسی، رسانه‌ها و برخی مسئولین درگیر نتیجه انتخابات آمریکا شده است، از یک سو طیفی با ذوق زدگی نسبت به پیروزی احتمالی رقیب ترامپ وعده رفع تحریم‌ها و بهبود شرایط اقتصادی کشور را می‌دهند و با درج تصویر تمام قد «بایدن» نامزد دموکراتها در انتخابات پیش روی آمریکا در صفحه اول روزنامه (روزنامه سازندگی) به استقبال پیروزی احتمالی او رفته‌اند. روزنامه اعتماد هم در همین زمینه در یادداشتی به قلم «احمد نقیب زاده» عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران می‌نویسد: «تغییر رویکرد در

آمریکا(به واسطه انتخابات ریاست جمهوری پیش رو) ممکن است باعث برداشته شدن تحریم‌های ثانویه امریکا و احتمال بازگشت امریکا به برجام شود. در چنین حالتی با جان گرفتن اقتصاد ایران و بهبود شرایط داخلی، امید برخی کشورهای منطقه به آسیب رساندن به ایران و توطئه علیه ایران هم کمرنگ‌تر می‌شود» این اشتیاق به روی کارآمدن مجدد دموکرات‌ها در آمریکا، زمانی قوت گرفت که این حزب در پیش‌نویس سندی که سیاست‌هایش در انتخابات ۲۰۲۰ را مشخص می‌کند، وعده بازگشت به برجام و اینکه نباید به دنبال تغییر نظام در ایران بود، را مطرح می‌کند. و این در حالی است که خانم کاملا هریس که قرار است در صورت انتخاب بایدن نامزد دموکرات‌ها، معاونش شود در مراسم تبلیغاتی این حزب با تکرار سیاست تهاجمی امریکا علیه ایران یادآور شد: «بگذارید شفاف سخن بگویم، ما به ایران اجازه نمی‌دهیم به سلاح اتمی دست یابد. در همین حال، اطمینان حاصل خواهیم کرد که اسرائیل از حمایت ناگسستنی ایالات متحده برخوردار است.»

اما در سوی دیگر ماجرا افرادی با احتمال پیروزی مجدد ترامپ در انتخابات آینده به فراخوان او برای مذاکره قبل از برگزاری انتخابات توصیه کرده و با بزرگنمایی تهدیدات احتمالی ناشی از پیروزی مجدد ترامپ توصیه به مذاکره و تسلیم می‌کنند. روزنامه آرمان در یادداشتی به قلم «حسن بهشتی پور» می‌نویسد: «سفیر اسبق آمریکا در قطر از حمله ترامپ به ایران برای رای‌آوری مجدد گفته و انتخاب آبرامز را به همین دلیل دانسته و در ادامه یادآور می‌شود: «در این وضعیت تحمیل یک جنگ پرهزینه به ملت آمریکا جز ایجاد مشکلات بیشتر و اینکه مردم را نسبت به ترامپ سرخورده‌تر کند، عایدی دیگری نخواهد داشت. ولی طبق معمول باید آماده هرگونه ماجراجویی از طرف ترامپ باشیم و این یک اصل اساسی است و نباید خوش‌خیال باشیم که آمریکا در هیچ شرایطی به ایران حمله نمی‌کند که ممکن است شرایطی هم به وجود بیاید...».

این در حالی است که به رغم تحمل سختیها و مشکلات از سوی مردم و انتظار آنها از مسئولان برای تلاش و مجاهدت بیشتر، مواضع مطرح شده از سوی برخی مسئولین ارائه تصویری مبهم و نگران کننده از آینده است که آخرین آن مواضع آقای محمدباقر نوبخت، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه است که به شدت مورد استقبال رسانه های بیگانه قرار می گیرد. وی روز ۱۳ شهریور با اشاره به اینکه امکان فروش یک قطره نفت هم وجود ندارد، می گوید: حتی اجازه فروش نفت در برابر غذا را هم نداریم. شدیدترین مرحله تحریم نفت در برابر غذا بود اما الان در شرایطی هستیم که این بی‌انصاف‌ها و دژخیمان حتی برای غذا و دارو اجازه فروش یک قطره نفت را نمی‌دهند و اگر هم به فروش می‌رسد امکان تبادل مالی نباشد."

تحولات مهم پیش رو

روندهای تحولات معطوف به مسائل ایران و آمریکا در ماههای آینده تحت الشعاع چند پدیده مهم قرار دارد:

الف: آمریکا و گزینه «اسنپ بک»

کاخ سفید بعد از تحمل بزرگ‌ترین شکست تاریخ دیپلماسی امریکا در جلوگیری از لغو تحریم‌های تسلیحاتی ایران در نشست ۲۳ مرداد شورای امنیت سازمان ملل ، بار دیگر توان دیپلماسی امریکا را نه تنها برای تشدید تحریم‌ها علیه ایران بلکه در مقابله با نظام بین‌الملل، در موضوع «اسنپ بک» و یا به تعبیر آمریکائیه‌ها تحت عنوان بازگرداندن مکانیزم ماشه در پرونده هسته‌ای ایران به آزمون نشسته است. ترامپ بعد از ناتوانی در شکست اراده

مقاومت و ایستادگی مردم ایران با خروج از برجام و تحمیل تحریم‌های اولیه و ثانویه در سال‌های ۹۷ و ۹۸ و بعد از ناکامی در لغو تحریم‌های تسلیحاتی ایران در نشست هفته گذشته شورای امنیت سازمان ملل، این بار به مکانیزم ماشه (اسنپ بک) که باید آن را مهم‌ترین ضعف این توافق هسته‌ای برای ایران قلمداد کرد، امید بسته است. «اسنپ بک»؛ ساز و کاری در توافق هسته‌ای قدرت‌های جهانی با ایران است که اجرای تعهدات طرفین را تضمین می‌کند.

بر اساس برجام، ساز و کار رفع اختلاف در مورد نقض فاحش برجام به این شکل تعیین شده است که اگر عضوی از هشت عضو توافق، که یک جانب آن ایران، طرف دیگر اتحادیه اروپا و اعضای دیگرش آلمان و پنج عضو دائمی شورای امنیت شامل امریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه و چین هستند و اکنون که امریکا خارج شده، چهار عضو دیگر اگر ادعا کنند که یکی از طرفین قرارداد نقض کننده برجام است، برای حل این اختلاف، بر اساس بند ۳۶ و ۳۷، کمیسیون ویژه‌ای متشکل از معاونان وزرای خارجه برای رسیدگی به تخلفات برجامی پیش بینی شده و فرآیند آن شامل چهار مرحله است؛ مرحله اول اگر در نشست کمیسیون معاونان وزرای خارجه (کمیسیون مشترک برجام)، به توافق نرسند در مرحله دوم اجلاس وزیران امور خارجه موضوع را بررسی می‌کند، اگر بازهم به راه حلی نرسیدند در مرحله سوم تشکیل کمیته ویژه است که متشکل از نماینده ایران، نماینده طرف اروپایی و یک کشور بی طرف خواهد بود. اگر در این کمیته هم به نتیجه نرسد، در مرحله چهارم یا آخر به شورای امنیت می‌رسد. شورای امنیت هم حداکثر ۳۰ روز مهلت دارد به این اختلاف‌ها فیصله دهد. اگر همه اعضای شورای امنیت به توافق برسند که قطعنامه جدیدی صادر خواهد شد، و طبق همان قطعنامه رفتار می‌کنند. اما اگر به هر دلیلی قطعنامه صادر نشد، بر اساس مکانیزم مذکور تحریم‌های ایران باز می‌گردد.

اکنون، اما به رغم این ساز و کار، شامگاه پنجشنبه ۳۰ مردادماه پمپئو، وزیر خارجه امریکا با حضور در محل سازمان ملل درخواست امریکا برای اعمال مکانیزم ماشه علیه ایران را به دبیر کل شورای امنیت سازمان ملل تحویل داده و کلی کرافت، نماینده دائم امریکا در سازمان ملل متحد روز پنجشنبه (۲۰ اوت) مدعی شد با ارائه سند مذکور روند فعال شدن مکانیزم موسوم به ماشه برای بازگرداندن همه تحریم‌های مرتبط با برنامه هسته‌ای سازمان ملل متحد علیه ایران رسماً فعال شده است! و این درحالی است که در گام اول اجرای این سازوکار کمیسیون مشترک در جلسه خود امریکا را به دلیل خروج از برجام فاقد وجاهت قانونی برای اعمال این مکانیزم دانست

ب: مشکلات داخلی آمریکا و شکست سیاست‌ها

فارین پالیسی نشریه معتبر آمریکایی در تحلیلی که اوایل شهریور ماه منتشر کرده است بر این نکته تأکید دارد که ترامپ سیاست خارجی آمریکا را به طور کامل نابود کرده است. این نشریه، با اشاره به ناکامی‌های اخیر ترامپ در عرصه جهانی و حل مسائل داخلی آمریکا می‌نویسد: با داغ‌تر شدن تنور انتخابات ریاست جمهوری، جدیدترین ناکامی ترامپ باید یادآور این نکته نزد رأی‌دهندگان آمریکایی باشد که دولت وی در مواجهه با مهم‌ترین تهدیدات جهانی — از جمله همه‌گیری بیماری کووید-۱۹، روسیه، چین، ایران، و کره شمالی — ناموفق بوده است. همه اینها و دیگر ناکامی‌ها در حوزه سیاست خارجی باید همانند مسئله فروپاشی سیاست داخلی در کانون بحث و گفتگوها قرار

گیرند. رویکرد ترامپ در قبال ایران نیز یک نمونه دردناک و پرهزینه دیگر است. اکنون که سه سال از زمان خروج دولت ترامپ از توافق هسته‌ای می‌گذرد، ایران اورانیوم با غنای بالای بیشتری برای ساخت یک سلاح هسته‌ای در اختیار دارد، تأسیسات هسته‌ای عملیاتی بیشتری دارد، فناوری‌های پیشرفته‌تری دارد، و از مدت زمان گریز کوتاه‌تری جهت ساخت سلاح هسته‌ای برخوردار است. رفتارهای ایران در خاورمیانه متوقف نشده‌اند، فارین پالیسی در پایان می‌نویسد: با فرا رسیدن ماه‌های پایانی فعالیت کارزارهای انتخاباتی، مردم آمریکا فکر و ذهنشان درگیر همه‌گیری ویروس کرونا، مسائل مربوط به بی‌عدالتی و تبعیض نژادی، و چالش‌های پیش روی خودشان است، آن‌هم در شرایطی که اقتصاد دچار فروپاشی شده و آینده روشنی ندارد. وبا رشد منفی ۳۱ درصدی مواجه شده است.

واقعیت‌های داخلی آمریکا چشم انداز مبهمی را پیش روی ترامپ ایجاد کرده و به همین دلیل او با تحقیر رقیب خود، با بهره‌گیری از تکنیک‌های عملیات روانی، نظیر معتاد بودن بایدن و یا خواب آلودگی وی و... تلاش دارد تا افکار عمومی آمریکا را به سمت خود جلب کند و ظاهر توانسته فاصله خود با رقیبش را در نظر سنجی‌ها کاهش داده و شرایط خود را نسبت به چند ماه قبل بهبود بخشد.

ج: توافق امارات، رژیم صهیونیستی

تفاهم‌نامه میان رژیم صهیونیستی و امارات را که ترامپ از آن به عنوان یک "توافق‌نامه تاریخی صلح" میان دو دوست بزرگ ایالات متحده در منطقه نام می‌برد و روز پنجشنبه پنجشنبه ۱۳ اوت / ۲۳ مرداد ۱۳۹۹ از آن رونمایی کرد را باید در راستای سیاست‌های کلان آمریکا در منطقه و باهدف پیشبرد راهبرد منطقه‌ای آمریکا؛ موسوم به «طرح خاورمیانه بزرگ آمریکا» و «معامله قرن» دانست که بعد از شکست در جنگ‌های ۳۳ روزه و ۲۲ روزه و شکست در جنگ‌های نیابتی در منطقه به محاق رفته بود. آنگونه که از این بیانیه برداشت می‌شود هدف اصلی از این توافق پیاده‌سازی طرح خاورمیانه جدید آمریکا و مقدمه‌چینی برای تحولات ژئوپلیتیک در حوزه خلیج فارس و منطقه غرب آسیا به منظور نزدیک‌تر کردن هر چه بیشتر رژیم صهیونیستی به حوزه امنیتی پیرامونی نظام جمهوری اسلامی و شکست راهبرد منطقه‌ای ایران و مهارجبهه مقاومت است. اگرچه تلاش پمپئو در سفر منطقه‌ای برای پیوستن دیگر کشورهای عربی به این توافق به نتیجه نرسید، ولی پرواز مستقیم میان تل‌آویو و ابوظبی از فراز عربستان، و انجام برخی تبادلات نشان دهنده اصرار آمریکا بر بهره‌گیری از آن به عنوان یک پیروزی دیپلماتیک، به رغم شکست‌های متعدد در سیاست‌های منطقه‌ای این کشور است و اهدافی نظیر کمک به پیروزی ترامپ در انتخابات آینده به عنوان یک موفقیت در عرصه سیاست خارجی آمریکا، جلب حمایت لابی صهیونیستی، تقویت موقعیت نتانیاهو در دولت متزلزل رژیم صهیونیستی، به رسمیت شناختن دولت جعلی اسرائیل و عادی‌سازی روابط میان جهان عرب و رژیم جعلی صهیونیستی، به فراموشی سپردن آرمان فلسطین، فشار بر گروه‌های مقاومت و خالی کردن پشت آنها برای ترک جبهه مقابله با اشغالگری و نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در فلسطین را در زمره دیگر اهداف این توافق می‌توان دانست.

اما در حوزه معطوف به ایران؛ زمینه‌سازی برای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه خلیج فارس، فروش تسلیحات پیشرفته نظامی نظیر هواپیماهای پیشرفته ۳۵ به اماراتی‌ها و سعودی‌ها که می‌تواند در

برهم خوردن توازن تسلیحات منطقه تأثیر جدی داشته باشد، تشدید روند تحریم‌های اقتصادی علیه ایران و ایجاد ممانعت در تعاملات اقتصادی ایران با کشورهای منطقه، تشدید مزاحمت علیه تحرکات دریایی ایران در منطقه خلیج فارس و دریای عمان و تحریک اماراتی‌ها به انجام اقدامات احتمالی علیه جزایر ایران از جمله نکاتی معطوف به امنیت ایران است که نظام جمهوری اسلامی نمی تواند نسبت به این خیانت مرتجعین منطقه با اجرای این توافق نامه بی تفاوت باشد.

د: انتخابات سوم نوامبر آمریکا

بدون تردید انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا رایکی از معدود انتخابات ریاست جمهوری این کشور می‌توان دانست که موضوع یک کشور خارجی در کنار مسائل داخلی آمریکا در برنامه ها و مواضع نامزدهای ریاست جمهوری از اهمیتی همسان برخوردار شده و هر یک تلاش دارند راهبردهای خود در مقابله با ایران را به محوری برای پیروزی در انتخابات تبدیل کنند.

در مورد انتخابات آمریکا و تأثیر آن بر مسائل ایران دو احتمال مطرح است:

۱: انتخاب مجدد ترامپ

ترامپ مدعی شده که با انتخاب مجدد، در کوتاه‌ترین زمان با ایران به توافق می‌رسد. این بیان اگر چه بیشتر برای مصرف داخلی در آمریکا و با هدف فرافکنی نسبت به عدم توفیق در روند فشارهای ۴ سال‌های اخیر آمریکا علیه ایران مطرح شده است اما در صورت پیروزی وی در مواجهه با ایران دو گزینه مطرح است:

۱-۱- عدم تغییر تیم سیاست خارجی و ادامه سیاست‌های کنونی و تداوم فشارها و تحریم‌ها علیه ایران. در این شرایط روند تحریم‌ها علیه ایران ادامه یافته و چه بسا ممکن است آمریکایی‌ها به بهانه به اعمال مکانیزم ماشه تلاش کنند محدودیت‌های بیشتری را در تبادلات اقتصادی ایران به ویژه در ارتباط با همسایگان ایجاد کنند. این امر ممکن است حتی به برخی رودر روی‌های محدود در منطقه خلیج فارس منجر شود

۱-۲- تغییر تیم سیاست خارجی و تعدیل سیاست‌های آمریکا علیه ایران با هدف اثرگذاری بر مسائل داخلی ایران. برآورد کارشناسان آمریکایی این است که تداوم سیاست‌های کنونی آمریکا و حتی تشدید آن نه تنها در مهار ایران تأثیر نداشته، بلکه منجر به پیروزی اصولگرایان در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ ایران خواهد شد لذا احتمال می‌رود که با انتخاب مجدد ترامپ کاخ سفید با تغییر ترکیب فعالان دستگاه دیپلماسی و کاهش برخی تحریم‌ها تلاش کند که در فرصت باقی مانده تا انتخابات ایران یعنی تا خرداد ۱۴۰۰ در روند تحولات سیاسی داخلی تأثیر گذاشته و به پیروزی جریان موافق با مذاکره در ایران، در انتخابات کمک کند

۲: پیروزی بایدن

پیامدهای اقتصادی و اجتماعی ناشی از بیماری کرونا، تشدید چالش‌های ناشی از اعتراضات اجتماعی در داخل آمریکا، ضعف جدی دستگاه دیپلماسی آمریکا در دوران پمپئو، وافت جایگاه آمریکا در نظام بین الملل و... از جمله عواملی است که موفقیت ترامپ را در جامعه آمریکا متزلزل کرده و سبب شده است که دموکرات‌ها به پیروزی نامزد شن در انتخابات آینده امیدوار شوند اگرچه که با نزدیک شدن به زمان انتخابات آمریکا و لحن تخریبی ترامپ علیه بایدن و ناتوانی وی در مواجهه با ترامپ در مناظره‌های انتخاباتی احتمال موفقیت موفقیت بایدن

ضعیف تر شده و ترامپ در نظرسنجی ها توانسته است شکاف میان خود و بایدن را پر کند، اما دموکرات هم در مواضع و دیدگاههای خود توجه ویژه ای به مسائل ایران کرده و در عین تاکید بر حمایت از صهیونیست ها و تلاش برای مهار توان موشکی و نفوذ منطقه ای ایران از کاهش تحریم ها و احتمال بازگشت به برجام سخن به میان آوردند

بایسته های ایران

فارغ از نتیجه انتخابات آمریکا، روندهای معطوف به مسائل ایران شرایط ویژه ای را در پیش روی ایران قرار داده که واجد تهدیدها و فرصتهایی برای ایران است، اتخاذ یک سیاست هوشمندانه در مواجهه با آن می تواند صحنه مواجهه را به نفع ایران تغییر داده، بدون اینکه ایران ناچار شود هزینه یک وابستگی و یا شرطی شدن نسبت به تحولات داخلی آمریکا و نتیجه انتخابات در این کشور را بپردازد

۱- مروری بر مواضع دو حزب در مواجهه با ایران نشان دهنده این است که هدف اصلی دو حزب با اذعان به ناتوانی در براندازی و فروپاشی نظام اسلامی، مهار و تسلیم ایران است، منتها در روش با یکدیگر اختلاف دارند، دموکرات ها از مسیر تغییر فرهنگی و نرم و جمهوریخواهان از مسیر مقابله صریح و سخت این مسیر را دنبال می کنند و این در حالی است که تحریم هایی که در زمان دموکرات ها (اوباما) علیه ایران نظیر قطعنامه ۱۹۲۹ در شورای امنیت ملل به تصویب رسید، بسیار بدتر از تحریم های دوران جمهوریخواهان (بوش) است و اکنون ترامپ به رغم اعمال بی نظیرترین تحریم ها علیه ایران، با اعمال مکانیسم ماشه، تلاش دارد آن تحریم ها را بازگرداند.

۲- آنچه در روند تحولات آینده آمریکا برای ایران اهمیت دارد، گرفتن انتقام خون شهید سلیمانی و دیگر همزمان شهیدش است، فارغ از نتیجه این انتخابات، همه مقامات آمریکایی دخیل در شهادت سردار سلیمانی باید تقاص اقدام ناجوانمردانه خود را در شهادت این عزیزان و دیگر شهدای مقاومت بپردازند.

۳- راهبرد اصلی ایران در مواجهه با تحولات پیش رو باید توجه و تأکید بر ظرفیت های داخلی در مقابله با تحریم و فشار اقتصادی آمریکا و تلاش برای تحقق شعار سال یعنی جهش تولید باشد، تحقق این امر موقعیت ایران را در مواجهه با شرایط گوناگون در آمریکا ارتقا می بخشد.

۴- تقویت توان دفاعی و برگزاری رزمایشهای نظامی این پیام را به دشمنان می دهد که در صورت هرگونه تهدید، ایران قادر به تحمیل هزینه بسیار فراتر به دشمنان است، این امر نقش اساسی در تثبیت توان بازدارندگی ایران در برابر تهدیدات احتمالی دارد.

۵- در روند اعمال فشار حداکثری و تحولات اخیر، به رغم تلاش آمریکا برای انزوای ایران، این آمریکاست که در میان قدرت های مطرح جهان منزوی شده است. تقویت تحرکات دیپلماتیک با توجه به رقابتهای آمریکا با روسیه و چین و عصبانیت و نگرانی اروپائی ها از سیاست های ترامپ، در تضعیف راهبرد فشار حداکثری علیه ایران نقش اساسی دارد.

۶- خروج آمریکا از برجام و اعمال سیاست فشار حداکثری علیه مردم ایران، جریان غرب گرا در داخل کشور را در موضع ضعف قرار داده است. در این صورت جریان انقلابی در انتخابات ۱۴۰۰ با مشکل کمتری مواجه است، مشروط بر اینکه در فرصت باقی مانده تا انتخابات بتواند قابلیت و کارآمدی خود را اثبات کند.

۷- امریکا طی ماه‌های اخیر بی نظیرترین تحریم‌های تاریخ را علیه ایران اعمال کرده و عرصه‌ای برای تحریم ایران باقی نمانده که بتواند تحریم جدیدی علیه ایران اعمال شود، حتی در تحریم‌های معطوف به قطعنامه‌های سازمان ملل، صدور نفت ایران و بازگشت وجوه آن شامل تحریم‌ها نیست، مکانیزم ماشه و بازگشت تحریم‌های ناشی از قطعنامه‌های سازمان ملل تنها می‌تواند شامل فعالیت‌های هسته‌ای ایران شود، که در آن صورت ضمن مختومه شدن پرونده برجام، نوبت به ایران می‌رسد که با عدم اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی در گام اول و بعد از آن در گام دوم خروج از NPT را اعلام کند و در این صورت ایران دیگر تعهدی ندارد که مشمول تحریم‌های سازمان ملل شود.

۸- یکی از محورهای تبلیغات و جنگ روانی ترامپ علیه ایران و نیروهای جبهه مقاومت این است که بعد از شهادت سردار سلیمانی، نفوذ ایران در منطقه کاهش یافته و نیروهای مقاومت توان عملیاتی خود را از دست داده اند. تحمیل هزینه‌های بیشتر در منطقه علیه آمریکائیه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های نیروی مقاومت در خنثی شدن این جنگ روانی مؤثر است.

۹- طیفی از کارشناسان براین عقیده هستند که رای آوری بایدن برای ایران مناسب‌تر است. چرا که شکست ترامپ و کاهش تحریم‌ها یک فضای تنفسی را برای ما ایجاد می‌کند و سبب می‌شود متحدین آمریکا در منطقه مثل عربستان، اسرائیل و ... تغییر موضع بدهند. اما تأثیر منفی آن در شرایط کنونی این است که دستاوردهای کشور در عرصه تقویت اقتصاد داخلی و تقویت تولید ملی و کاهش وابستگی به نفت، می‌تواند تحت تأثیر قرار گیرد. توجه به راهبرد رهبری در این زمینه در ارتباط تصویری با اعضای هیئت دولت باید محور سیاست‌گذاری‌ها باشد، آنگاه که می‌فرمایند: باید بنا را بر این گذاشت که تحریم‌ها به‌عنوان مثال تا ده سال دیگر ادامه دارد؛ بنابراین باید بر ظرفیت‌ها و امکانات داخلی تمرکز کرد، البته ممکن است آنها تصمیمات خوب بگیرند که در آن صورت از آن استفاده می‌کنیم اما مسائل اقتصادی کشور نباید موقوف به تحولات خارجی شوند.